

בעניין שבין :

רונן מירב

ע"י ב"כ עו"ד עדנה מירב
שדרות החושן 42/4, ת.ד. 86365 מבשרת ציון, 90805
טלפון : 054-6688513 ; פקס : 07744-07744
דוא"ל : edna@mayrav-law.com

המבקש

-נגד-

איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ,

ע"י ב"כ עוה"ד דני כביר ורוית קורן
ממשרד מ. פירון ושות'
מרח' השלושה 2, תל אביב 6706054
טלפון : 03-7540000 ; פקס : 03-7540031

המשיבה

סיכומי תשובה מטעם המבקש בבקשה לאישור תובענה כייצוגית

המבקש מתכבד להגיש לבית המשפט הנכבד סיכומי תשובה מטעמו, ולהתייחס לסיכומים שהגישה המשיבה :

1. את סיכומיה פותחת המשיבה בהכפשת המבקש. דברים שנאמרו עד כה במרומז הפכו לקו ההגנה העיקרי של המשיבה: "המבקש מאדיר את טענותיו לשווא", "למבקש לא נגרם כל נזק או הפסד או חסרון כיס, למרות שהמבקש ניסה להסתיר ולהסוות זאת"; "למבקש נודע על מדיניות המשיבה, והוא פנה למשיבה בצורה מלאכותית ומאולצת כדי לנסות ולהתיימר להיפגע ממדיניות זו"; "משאין בנמצא ולו אישה אחת המשמיעה קול ומלינה אודות ההפטרה מתשלום דמי השירות, דומה כי ההתיימרות של המבקש, לשים עצמו פרנס על הציבור (ציבור הנשים) - היא היא כשלעצמה מבזה ומשפילה את ציבור הנשים"; "המבקש נטל על עצמו, בדרך דמגוגית של ממש, את התפקיד של מושיע הנשים וגואלן"; "עצם העובדה שבקשת האישור הוגשה על ידי גבר, המעלה על נס את היותו טייס בחיל האוויר"; "למעט דעתו הסובייקטיבית (והצבועה) של המבקש"; "[המבקש - ע'מ'] מנסה לעשות רווח אישי מהטענה"; "המבקש היה מוכן למכור את עקרונותיו בדבר חובת השוויון בעבור נזיד עדשים".
2. בהמשך, סעיפים 139-117 תחת הכותרת - "התובע אינו ראוי ואינו יכול לשמש כתובע ייצוגי - התובע משקר בקשר עם עילת התביעה האישית" - מנסים בכל דרך להכפיש את התובע, עד שנדמה כי לא רק תום חסר בלבו אלא שלבו שחור משחור. דרך אחת לדוגמא, היא לשים בפיו דברים שלא אמר ולא התכוון (ראו למשל פסקה 119). דוגמא נוספת היא הציטוט המטעה מתצהיר המבקש המופיע בפסקה 124 - " הצהיר המבקש כי הוא לא הרחיב את הכיסוי הביטוחי לרכבו וכי אין בידו תיעוד לפניית לחברות ביטוח נוספות, למעט המשיבה, בעניין האפשרות להרחיב את הכיסוי הקיים, ובכך התגלה המבקש במעורמו". ההצהרה האמיתית

שנתן התובע בתצהירו היא כי אין לו כל תיעוד על פניות שעשה לחברות ביטוח נוספות. מדוע הוסיפה המשיבה בציטוט מהתצהיר - "למעט המשיבה" הרי למשיב גם אין תיעוד מהפנייה שעשה אל המשיבה ולא הצהיר כך, שכן כל הפניות נעשו בטלפון והמשיבה היא זו שצירפה את הקלטות השיחות - אחת בתשובה לבקשת האישור ואת השניה בעקבות צו גילוי המסמכים שהוציא בית המשפט הנכבד. בניסוח שבחרה בפסקה 124 לסיכומים מנסה המשיבה להטעות את בית המשפט לחשוב שהתובע טרח במיוחד על תיעוד של פניה למשיבה ויש בכך להוכיח כי פנייתו אליה היתה "אמתלה" ולא אותנטית, ומגיעה למסקנה בסעיף 125 - " **כבר מכך ניתן להיווכח בחוסר תום ליבו של המבקש. המבקש בדה סיפור מליבו, פנה למשיבה בדרך מלאכותית ומאולצת, ובכך פעל בעורמה ובכזב.** "

3. דרך אחרת היא "זריקת סיסמאות" חסרות תוכן ממשי אשר מגמתן הטלת רפש מדומה- כמו בפסקה 122 - "המבקש משיב לשאלות אשר נשאל בדרך פתלתלה ומתחמקת כדרכם של מי שהאמת אינה נר לרגליהם. דברים אלה של המבקש התבררו כלא פחות מאמתלה, אותה בדה המבקש בחקירתו ואינם מהווים תיאור של המציאות כהויתה".

4. אסטרטגיית ההגנה של הכפשת התובע ותיאורו כרודף בצע שאינו כשר להיות תובע ייצוגי אינה מתיישבת עם העובדות ועם תום לבו של המבקש שפנה אל המשיבה לפני הגשת התובענה כדי להביא להפסקת ההפליה ומתוך רצון להימנע מההליך המשפטי, וכן תום הלב שהפגין בניהול המו"מ לפשרה על פי החלטת בית המשפט הנכבד. האסטרטגיה של הכפשת התובע יעילה גם אם אינה מביאה לדחיית התובענה הייצוגית שכן עדין יש בנסיונות לפגוע בשמו הטוב של התובע כדי להחליש אותו, להסיט את מוקד הדיון, ולהרתיע תובעים אחרים. באסטרטגיה משפטית זו, נקטו נתבעים רבים בהליכים שהתנהלו בשנים הראשונות לאחר חקיקתו של חוק תובענות ייצוגיות בשנת 2006 עד שנהדפה על ידי הפסיקה הישראלית. הבחירה של המשיבה להמשיך להשתמש באסטרטגיה זו חמורה במיוחד לאחר פרסום העמדה המפורטת שהגיש בנושא היועץ המשפטי לממשלה לבית המשפט העליון בדיון בפרשת שלמה תחבורה (רע"א 3698/11 שלמה תחבורה בע"מ ואח' נ' ש.א.מ.ג.ר שירותי אכיפה בע"מ ואח') ובפרשת יוליה גליזר (ע"א 9244/12 יוליה גליזר ואח' נ' דומיקאר בע"מ) - ואשר פורסמה לפני שהגישה המשיבה סיכומיה. חוות הדעת (מצורפת ומסומנת באות א') מבהירה כי גם אם יש לתובע מניע כלכלי בהגשת תביעה ייצוגית, לא רק שאין בכך כדי להעיד על חוסר תום-לבו אלא יש לראות בו חלק לגיטימי ממוסד התובענה הייצוגית:

"20. אם כן, לסיכום, המסקנה העולה, מחוק תובענות ייצוגיות, מכוונת המחוקק,

ומפסיקתו הברורה של בימ"ש זה לאורך השנים, שאין מקום לדחות תובענה ייצוגית מחמת קיום מניע כלכלי, שהרי מניע זה הוא העומד ביסוד מוסד התובענה הייצוגית כפי שנקבע בחוק תובענות ייצוגיות, ו- 'חוק זה כהלכתו מופעל הוא בהנעה כלכלית' (כלשונו של השופט רובינשטיין בפס"ד פריניר, לעיל ס' 3).

כך גם, מחמת הטעמים דלעיל, שדחיית תובענה ראויה, מחמת קיום מניע כלכלי, תפגע בטובת הקבוצה ובאינטרס הציבורי שהם התכלית העיקרית של החוק, ובנוסף, התמקדות בסוגיית המניע, תביא לקיומם של דיונים ארוכים ומיותרים בבירור המניע, דיונים שלא יקדמו את התובענה לגופה ואת טובת הקבוצה." (ההדגשה במקור, ע'מ').

עילת תביעה אישית, הנזק מההפליה והיקפו

5. המשיבה חוזרת וטוענת שוב ושוב כי דין התביעה להדחות באשר למבקש אין עילת תביעה אישית, לא נגרם לו נזק ואין הוא מייצג את כל הקבוצות שנפגעו מההפליה. ננסה לתמצת בתמצית התמצית שוב את עמדתנו:

א. בסעיף 19 לבקשת האישור פירטנו כי בתאריך 21.8.13 בשעה 13:30 התקשר המבקש למשיבה וביקש לקבל הצעת מחיר לפוליסת ביטוח מקיף לרכבו. הנציג פירט את התנאים והוסיף כי הפוליסה כוללת את כל הכיסויים לרבות תוספות שירותים נלווים כגון גרירה, רכב חלופי והחלפת גלגל. בעניין שירות החלפת גלגל הדגיש הנציג כי הוא יינתן ללא תשלום לנהגת, אך מנהג ייגבו דמי שירות של 80 ש"ח.

ב. בסעיפים 51-62 לבקשת האישור הסברנו בהרחבה כי שירות ביטוח הינו שירות ציבורי והספקתו בדרך מפלה מחמת מין אסורה על פי סעיף 3 לחוק איסור הפליה. התנאי המפלה מחמת מין בפוליסה, מקים את החזקה הקבועה בסעיף 6 (3). פרסום הפוליסה המפלה מהווה הפרה של סעיף 4 לחוק איסור הפליה, והפרות סעיפים 3 ו-4 מהווים עוולה לפי סעיף 5.

ג. עוד הסברנו בבקשת האישור כי למבקש עילות תביעה נוספות הנובעות מהפרות המשיבה חובות חקוקות - חובות הנובעות מחוק יסוד כבוד האדם וחירותו (סעיפים 66-63), מדיני החוזים והחוזים האחידים (ראו סעיפים 67-74 לבקשת האישור). לטענות אלה אין כל התייחסות בכתבי הטענות של המשיבה ובסיכומים שהגישה.

ד. וכך סיכמנו את פרק התשתית המשפטית שבבסיס התביעה האישית (סעיף 74 לבקשת האישור):

"הרי שההפליה הישירה, הגנרית-חברתית, המופיעה באותיות מודגשות בפוליסות הביטוח והמפורסמת על ידי המשיבה הינה פסולה – בין שהיא נוגדת הוראות חוק מפורשות הקבועות בחוק איסור הפליה, חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, וחוק החוזים האחידים; ובין שהיא נוגדת את תקנת הציבור על פי חוק החוזים (חלק כללי). ובלשונו של כבוד השופט חשין בפרשת רקנט:

'השאלה הנשאלת היא אפוא, אם הוראת הפרישה החלה על דיילי אוויר – בהתייצבה ליד הוראת הפרישה החלה על עובדי הקרקע – נפל בה פגם, בין משום שנוגדת היא הוראת-חוק בין משום שנוגדת היא תקנת-ציבור בהיותה מדיפה ריח רע של הפליה.'

ה. עוד הראינו כי עילות תביעה אלו נכללות בתוספת השניה של חוק תובענות ייצוגיות: **"104... המשיבה מפרה חובות חקוקות והיא נכללת בפרט 2 – תביעה נגד מבטח, סוכן ביטוח או חברה מנהלת, בקשר לענין לרבות חוזה ביטוח או תקנון קופת גמל, שבינם לבין לקוח, לרבות מבוטח או עמית, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו. עילת התביעה נכנסת גם בפתחו של פרט 7 – תביעה בעילה לפי חוק איסור הפליה."**

1. לגבי הנזק שנגרם לתובע טענו כי תחושות הכעס והתרעומת על ההפליה והפגיעה בכבוד האדם שחש התובע כשקיבל את הצעת הפוליסה המפלה, הוכרו בפסיקה כנזק בר פיצוי גם בתביעה ייצוגית וכ"תוצאה מסתברת" של שירות ציבורי מפלה.

6. ומה עונה המשיבה? "הנה כך, בשעה שהתברר כי המבקש לא התקשר עם המשיבה ולא נגרם לו כל חסרון כיס, הרי שעל פני הדברים עילת התביעה היחידה שעליה יכול המבקש להתבסס, כביכול הינה הפגיעה בנשים." (סעיף 152 לסיכומיה).

נודה כי כוונת המשיבה לא ברורה לנו כלל. העובדה שהמבקש לא התקשר בפוליסה המפלה - אינה גורעת מעילת התביעה האישית שלו או מאישורה כייצוגית; חסרון כיס אינו ראש הנזק היחיד המזכה בפיצוי; והעובדה שהמשיבה תורמת להבניה חברתית המגבילה נשים ופוגעת באופן כללי בכבוד האדם אינה מבטלת או סותרת את הפגיעה בשוויון, אלא מעצימה אותה. בכל מקרה, היקף הנזק שגרמה הפוליסה המפלה לכלל הקבוצה המיוצגת ולציבור בישראל אינו יכול להתברר במלואו כעת אלא רק עם אישור התובענה כייצוגית.

טענת המשיבה לחריג לאיסור ההפליה - נחיתות נשית פיזיולוגית

7. נתייחס בקצרה גם לטענת השונות הפיזיולוגית המגדרית שמעלה המשיבה לראשונה בסיכומיה (ראו סעיפים 67-114). עד כה, עמדת המשיבה בהליך היתה כי הסיבה להפליה היתה גימיק שיווקי ותו לא (ראו תשובתה לבקשת האישור). אמנם ניצנים לטיעון של נחיתות נשית נראו כבר במכתביהן של ע"ד פריאל מן וע"ד וינקלר, ובחקירת מר סעד, אך רק בסיכומים פורשת המשיבה את מלוא השקפת עולמה על השונות הפיזית הקיימת בין גברים לנשים אשר עומדת בבסיס החלטתה לספק את השירות לנשים בחינם:

"69. ואכן, במקרה שלפנינו, אין ברירה אלא לומר את הדברים הבאים: קיימים הבדלים פיזיולוגיים בין גברים לנשים. זהו [כך במקור, ע"מ] כוחו של הטבע, לטוב ולרע, ואין בידינו לשנות זאת".

ובכן, אין צורך לומר כי אין אנו סוברים אחרת. אך בכך אין די. כדי להוכיח קיומו של חריג להפליה האסורה יש להוכיח כי קיים קשר סיבתי בין השונות הפיזיולוגית לבין קושי בפעולת החלפת הגלגל - בלשונו של השופט מצא בפרשת מילר "הרלוואנציה של השונות" (כפי שפירטנו בפסקה 82 לבקשת האישור). המשיבה לא הביאה כל תמיכה לכך כי נשים מתמודדות עם קושי בהחלפת גלגל הנובע מנחיתות פיזית. ולא בכדי. מסקר רחב היקף שנערך בבריטניה ופורסם לאחרונה בכלי התקשורת בישראל, מתברר כי הסיבה העיקרית לכך שנהגים נזקקים לעזרה בפעולת החלפת גלגל ואינם מסוגלים לעשות זאת בעצמם, אינה קשורה ליכולת פיזית אלא לחוסר ידיעה כיצד לבצע פעולה זו. עוד מתברר מהסקר כי אין מובהקות סטטיסטית בין גברים לנשים וכמחצית מהנהגים פשוט אינם יודעים איך להחליף גלגל ללא קשר למינם. מסקנות הסקר מוכיחות כי אילו ניסתה המשיבה לברר את הסיבות לקושי של לקוחותיה בהחלפת גלגל, היתה יכולה להדריך אותם, למשל בסרטון קצר באתרה, ולחסוך את הנזק החמור והמיותר שגרמה במשך שנים לכבוד האדם ולזכות השוויון בישראל רק בשל ההנחה המוטעית כי לנשים קושי פיזי להחליף גלגל. (כתבה של ניר בן טובים "סקר: חצי מהנהגים בבריטניה לא יודעים להחליף גלגל", מתאריך 25.1.16 מצורפת ומסומנת באות ב').

בקשת המשיבה כי בית המשפט יתעלם מעבודת סמינריון שצורפה לסיכומי המבקש

8. לסיכום נבקש להתייחס לבקשה תמוהה של המשיבה, אשר אינה מצוינת בכותרת הסיכומים ולא הוגשה בסווג של בקשה בנט המשפט, אלא מובלעת בסעיפים 115-116 לסיכומים. הבקשה היא "להורות על משיכת עבודת הסמינריון מסיכומי המבקש או לחילופין לא להתייחס לאמור בה, לרבות ההפניה לעבודה בגוף סיכומי המבקש". הסיבה בה מנמקת המשיבה את הבקשה היא שנכתבה על ידי סטודנט ולכן אין לה כל תוקף. עוד מוסיפה המשיבה כי הזדקקות התובע לעבודה של סטודנט מעידה על אפסות הטיעון של המבקש.
9. ראשית נטען כי יש לדחות בקשה זו על הסף שכן הוגשה שלא בהתאם לתנאים הקבועים בתקנה 91 לתקנות סדר-הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: התקנות) החלה על בקשה למחיקת כתבי טענות. המשיבה אינה מבהירה אילו תקנות אוסרות על צירוף עבודת סמינריון וגם אינה מנמקת מדוע באי כוחה של המשיבה לא פנו קודם לח"מ או מדוע לא הגישו בקשה מתאימה בתוך 15 ימים לבית המשפט הנכבד, כדרישות סעיף קטן (ב). הבקשה בת שני סעיפים, אינה מבוססת ואינה נתמכת בהלכות ופסקי דין כלל.
10. לגופה של הבקשה נאמר כי אין אנו מופתעים מהגישה הסטראוטיפית והזלזול שהמשיבה מפגינה באיכות של עבודה משפטית רק בשל העובדה שכותב העבודה הוא סטודנט. נזכיר למשיבה את הפתגם "מכל מלמדי השכלתי ומתלמידי יותר מכולם" אך גם נציין כי המשיבה יכולה היתה להסתפק בידיעה כי העבודה נבדקה וקיבלה אישור מכבוד המשנה לנשיא בית המשפט העליון השופט מישאל חשין ז"ל, אישור בעל ערך סגולי רב, אשר לפחות בשלו ראוי היה להתייחס לתוכנה. בכל מקרה, מדובר במקור משפטי לגיטימי, אשר בא להעשיר ולהעמיק טענות שכבר פורטו ונומקו בכתבי הטענות הקודמים שהגשנו. נדמה כי הבחירה של המשיבה לזלזל ביכולתו של כותב העבודה היתה הדרך הקלה, במקום לנסות להתמודד עם הקביעות הקשות שיש בה על דרכה המפלה.
11. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל את בקשת האישור, ולעשות שימוש בסמכותו הקבועה בסעיף 23(ג) לחוק תובענות ייצוגיות לפסיקת שכר טרחה חלקי על חשבון שכר הטרחה הכולל, בין השאר בשל התועלת המידית שהביאה התובענה הייצוגית בהפסקת השירות המפלה; בשל הסירוב העקרוני וחסר הפשרות של המשיבה להגיע להסדר פשרה ובחירתה באסטרטגיה של הכפשת הקורבן; ובשל החשיבות הציבורית בהשרשת תופעות של הפליה ושל פגיעה בכבוד האדם בחברה הישראלית בכלל ובעולם הביטוח בפרט.

עדנה מירב, עו"ד
ב"כ המבקש

הוגש בתאריך 14.2.16 באמצעות נט המשפט